

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף צ"ט ע"א

פרשת וירא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (צ"ח ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

יְנִיק (יסודא דעלמא) וְאַתָּן. כְּדִין וִירָא וִירָץ לְקֶרְאֲתָם. דְּתִיאוּכְתָּא דְהָאִי דְרָגָא תַּתְּאָה
לְאַתְחַבְרָא בְּהוּ וְחֻדְוֹתָא דִּילָהּ לְאַתְמַשְׁכָּא אֲבִתְרִייהוּ. וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה, לְאַתְתַּקְנָא
כְּרִסְיָא לְגַבִּייהוּ.

תרגום לעברית

מִיד - וַיֵּשֶׁא עֵינָיו וִירָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו. מִי הֵם שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים? אֱלוֹ
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שְׁעוּמָדִים עַל הַדְּרָגָה הַזֹּאת, וּמֵהֶם הִיא יוֹנֶקֶת [יסוד העולם] וְנֹזֶנֶת.
וְאֵז - וִירָא וִירָץ לְקֶרְאֲתָם. שְׁתִּשּׁוּקַת הַדְּרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה הַזֹּאת לְהַתְחַבֵּר בָּהֶם וְחֻדְוֹתָהּ
לְהַמְשִׁיךְ אַחֲרֵיהֶם. וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה, לְהַתְקִין לָהֶם כִּסֵּא.

טקסט הזוהר

תָּא חַזִּי, עֲבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְדוּד מְלָכָא חַד סְמָכָא מְכַרְסֵּי עֲלָאָה כְּאַבְהֹן. וְאַף עַל
גַּב דְּאִיהוּ כְּרִסְיָא לְגַבִּייהוּ. אֲבָל בְּזִמְנָא דְאַתְחַבְרָא בְּהוּ אִיהוּ חַד סְמָכָא לְאַתְתַּקְנָא
בְּכַרְסֵּי עֲלָאָה. וּבְגִין כֹּךְ נָטַל מְלְכוּתָא (עט ב) בְּחֻבְרוֹן דְּדוּד מְלָכָא שְׁבַע שָׁנִין
לְאַתְחַבְרָא בְּהוּ. וְהָא אֲתָמֵר.

בא ראה, הקב"ה עשה את דוד המלך עמוד אחד מהפסא העליון כמו האבות. ואף על גב שהוא פסא אליהם, אבל בזמן שמתחבר בהם הוא עמוד אחד להתתקן בפסא העליון, ולכן נטל את המלכות בחברון דוד המלך שבע שנים להתחבר בהם, והרי נאמר.

טקסט הזוהר

תוספתא וירא אליו יי באלוני ממרא. אמאי באלוני ממרא, ולא באתר אחרא. אלא בגין דיהיב ליה עיטא על גזירו דקנימא דיליה. בשעתא דאמר קודשא בריה הוא לאברהם למגור אזל אברהם למלך עם חבריו, אמר ליה ענר (אולי ר"ל כבר עברו עליך צ' שנה ואולם גם יותר שהם צ"ט כמ"ש בתוה"ק. ולא חשב הפרט) אנת בן תשעין שנין ואת מעיק גרמה.

תרגום לעברית

וירא אליו ה' באלני ממרא. למה באלני ממרא ולא במקום אחר? אלא משום שנתן לו עצה על ברית המילה שלו. בשעה שאמר הקב"ה לאברהם להמול, הלה אברהם להמלך עם חבריו. אמר לו ענר: אתה בן תשעים שנה, ואתה מעיק לעצמה?

טקסט הזוהר

אמר ליה ממרא דכרת יומא דרמו לה כשדאי באתון דנורא. והוא כפנא דעבר על עלמא דכתיב, (בראשית יב) ויהי רעב בארץ וירד אברהם מצרימה. ואנון מלכין דרדפו בתריהון ומחית יתהון וקודשא בריה הוא שזכינה מכלא ולא יכיל בר נש למעבד לה ביש. קום עביד פקודא דמרה. אמר ליה קודשא בריה הוא, ממרא אנת יחבת ליה עיטא למגור, חייך לית אנא מתגלי עליה אלא בפלטרין דילה, הדא הוא דכתיב באלוני ממרא (עד כאן התוספתא):

אמר לו ממרא: הזכרת את היום שזרקו אותך הפשדים לתוך כבשן האש, ואותו רעב שעבר על העולם, שפתוב (בראשית יב) ויהי רעב בארץ וירד אכרם מצרימה, ואותם מלכים שרדפו אחריהם והפית אותם, והקב"ה הציל אותך מהכל ולא יכל איש לעשות לך רע? קום ועשה את מצות רבונך! אמר לו הקב"ה: ממרא, אתה נתת לו עצה להמול, חייה איני מתגלה עליו אלא בפלטרין שלך. וזהו שפתוב באלני ממרא. (עד כאן התוספתא).

טקסט הזהר

מדרש הנעלם רבנו פתחי בהאי קרא (שיר השירים א) לריח שמניך טובים שמן תורק שמך וגו'. תנו רבנו האי נשמתא דבר אינש בשעתא דסלקא מארעא לרקיעא וקיימא בההוא זיהרא עלאה דאמרן, קודשא בריך הוא מבקר לה. תא שמע אמר רבי שמעון בן יוחאי כל נשמתא דצדיקיא כיון דקיימא באתר שכינתא יקרא דחזיא למיתב, קודשא בריך הוא קרי לאבהתא, ואמר לון זילו ובקרו לפלגיא צדיקא דאתא, ואקדימו ליה שלמא מן שמי. ואנון אמרין, מארי עלמא, לא אתחזי לאבא למיזל למחמי לברא, ברא אתחזי למיחמי ולמחזי ולמתבע לאבוי.

תרגום לעברית

רבתינו פתחו בפסוק הזה, (שיר א) לריח שמניך טובים שמן תורק שמך וגו'. שנו רבתינו, נשמה זו של בן האדם, בשעה שעולה מהארץ לרקיע ועומדת באותו זר עליון שאמרנו, הקב"ה מבקר אותה. בא תשמע, אמר רבי שמעון בר יוחאי, כל נשמת הצדיקים, כיון שעומדת במקום שכינת הכבוד, שראויה לשבת, הקב"ה קורא לאבות ואומר להם: לכו ובקרו את פלוני הצדיק שבא, והקדימו לו שלום משמי. והם אומרים: רבון העולם, לא ראוי לאבא ללקח לראות את הבן. הבן ראוי לראות ולהראות ולדר! ש את אביו.

והוא קרי ליעקב ואמר ליה אנת דהוה לך צערא דבנין זיל וקביל (אולפניה) פני דפלגיא צדיקא דאתא הכא, ואנא איזיל עמה. הדיא הוא דכתיב, (תהלים כד) מבקשי פניה יעקב סלה. מבקש לא נאמר אלא מבקשי. אמר רבי חייא מרישיה דקרא משמע דכתיב זה דור דורשיו וגו'.

תרגום לעברית

והוא קורא ליעקב ואומר לו: אתה שהיה לך צער בנים, לך וקבל [למדו] פני פלוגי הצדיק שבא לכאן, ואני אלה עמה. זהו שכתוב (תהלים כד) מבקשי פניה יעקב סלה. לא נאמר מבקש, אלא מבקשי. אמר רבי חייא, מראש הפסוק משמע, שכתוב זה דור דורשיו וגו'.

טקסט הזוהר

אמר רבי יעקב אמר רבי חייא (נ"א עקיבא) יעקב אבינו הוא כסא הכבוד, וכן תאנא דבי אליהו יעקב אבינו הוא כסא בפני עצמו, דכתיב, (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקוב, ברית כרת קודשא בריך הוא ליעקב לבדו יותר מכל אבותיו דעביד ליה כסא הכבוד. בר מן קדמאה:

תרגום לעברית

אמר רבי יעקב אמר רבי חייא (נ"א עקיבא), יעקב אבינו הוא כסא הכבוד. וכן תנא דבי אליהו, יעקב אבינו הוא כסא בפני עצמו, שכתוב (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקוב. ברית כרת הקב"ה ליעקב לבדו יותר מכל אבותיו, שעשה לו כסא הכבוד, פרט מן הראשון.

רבי אליעזר הוה יתיב והוה לעי באורייתא. אתא לגביה רבי עקיבא אמר ליה במאי קא עסיק מר. אמר ליה בהאי קרא דכתיב, (שמואל א ב) וכסא כבוד ינחילים. מהו כסא כבוד ינחילים. זה יעקב אבינו דעביד ליה פְּרָסִי יקר בלחודוי לקבלא אולפן נשמתא דצדיקיא. וקודשא בריך הוא אזיל עמיה בכל ריש ירחא וירחא. וכד חמי נשמתא יקר אספקלריאה שכינתא דמאריה, מברכת וסגדת קמי קודשא בריך הוא, הדיא הוא דכתיב, (תהלים קד) בְּרָכִי נַפְשִׁי וְגו'.

תרגום לעברית

רבי אליעזר היה יושב והיה עוסק בתורה. בא אליו רבי עקיבא ואמר לו, במה מר עוסק? אמר לו, בפסוק הזה שכתוב (שמואל א ב) וכסא כבוד ינחילים. מהו כסא כבוד ינחילים? זה יעקב אבינו שעשה לו כסא כבוד לבדו לקבל תורה בעד נשמת הצדיק, והקב"ה הולך עמו בכל ראש חדש וחדש, וכשרואה הנשמה את כבוד האספקלריה של שכינת רבונו, מברכת ומשתחוה לפני הקב"ה. וזהו שכתוב (תהלים קד) בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת ה'.

טקסט הזוהר

אמר רבי עקיבא קודשא בריך הוא קאים עלוהי. ונשמתא פתח ואמר יי אלהי גדלת מאד וגו' כל הפרשה עד סיומא דקאמר יתמו חטאים וגו'. ועוד אמר רבי עקיבא ולא דא בלחודוי אלא משבחת ליה על גופא דאשתאר בעלמא דין ואמר (תהלים קג) בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יי וְכָל קִרְבִּי וְגו'.

תרגום לעברית

אמר רבי עקיבא, הקב"ה עומד עליו, והנשמה פותחת ואומרת: ה' אלהי גדלת מאד וגו' כל הפרשה, עד הסיום שאומר יתמו חטאים וגו'. ועוד אמר רבי עקיבא, ולא זו בלבד, אלא משבחת אותו על הגוף שנשאָר בעולם הזה, ואומר (שם קג) בְּרָכִי נַפְשִׁי

טקסט הזוהר

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָזִיל. מִנָּא לָן הָאִי. מִהָאִי קָרָא דְכָתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהֵי יְיָ בְּאַלְלוּנֵי מִמָּרָא, זֶה יַעֲקֹב. מִהוּ מִמָּרָא. מְשׁוּם דְּאַחֲסִין מֵאֲתָן עֲלֵמִין מַעְדָן וְהוּא כֶּסֶא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק מִמָּרָא בְּגִימְטְרִיא מֵאֲתָן וְתַמְנִין וְחָד הָוָה, מֵאֲתָן דַּעְדָן דְּכָתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) וּמֵאֲתָם לְנוֹטְרִים אֶת פְּרִיּוֹ, וְתַמְנִין וְחָד דְּהוּא כֶּסֶא. וּבְגִין כֶּה אֲתִקְרִי וַיֵּרָא אֱלֹהֵי יְיָ בְּאַלְלוּנֵי מִמָּרָא. וְעַל שׁוּם דָּא נִקְרָא מִמָּרָא.

תרגום לעברית

וְהִקְבֵּי' ה' הוֹלֵךְ. מִנֵּין לָנוּ זֶה? מִהֶפְסוּק הַזֶּה שֶׁכָּתוּב וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' בְּאַלְלוּנֵי מִמָּרָא. זֶה יַעֲקֹב. מִה זֶה מִמָּרָא? מְשׁוּם שֶׁיֵּרָשׁ מֵאֲתָם עוֹלָמוֹת מַעְדָן, וְהוּא כֶּסֶא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִמָּרָא בְּגִימְטְרִיא מֵאֲתָם שְׁמוֹנִים וְאַחַת הִיא. מֵאֲתָם שֶׁל עֵדָן, שֶׁכָּתוּב (שִׁיר ח) וּמֵאֲתָם לְנוֹטְרִים אֶת פְּרִיּוֹ, וְשְׁמוֹנִים וְאַחַת שֶׁהוּא כֶּסֶא. וְלָכֵן נִקְרָא וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' בְּאַלְלוּנֵי מִמָּרָא. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא מִמָּרָא.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מִהוּ בְּאַלְלוּנֵי. רְצוֹנֵנוּ לִזְמַר תּוֹקְפוֹי הָדָא הוּא דְכָתִיב, (בְּרַאשִׁית מו) אֲבִיר יַעֲקֹב. וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (תְּהִלִּים טו) יְיָ מִי יְגוֹר בְּאֵהָלָךְ וָגו'. כָּחוּם הַיּוֹם. דְּכָתִיב, (מְלָאכִי ג) וְזָרַחָה לָכֶם יִרְאִי שְׁמִי שְׁמֹשׁ צִדְקָה וּמִרְפָּא בְּכִנְפֶיהָ.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִה זֶה בְּאַלְלוּנֵי? רְצוֹנֵנוּ לִזְמַר חֲזָקוֹ, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב אֲבִיר יַעֲקֹב. וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים טו) ה' מִי יְגוֹר בְּאֵהָלָךְ וָגו'. כָּחוּם הַיּוֹם, שֶׁכָּתוּב (מְלָאכִי ג) וְזָרַחָה לָכֶם יִרְאִי שְׁמִי שְׁמֹשׁ צִדְקָה וּמִרְפָּא בְּכִנְפֶיהָ.

אמר רבן יוחנן בן זכאי בההיא שעתא אזיל קודשא בריה הוא, ובגין דשמעין אבהתא אברהם ויצחק דקודשא בריה הוא אזיל לגביה. תבעין מן יעקב למיזל עמהון ולאקדמא ליה שלם ואנון קיימין עלוהי. ממאי דכתיב וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו. שלשה אנשים (דקיימין) אליו אבהתא אברהם יצחק ויעקב דקיימין עלוהי וחמו עובדין טבין (נ"א דעבד) דעבדין. וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה. משום דחמי שכינת יקרא עמהון הדא הוא דכתיב, (שיר השירים א) על כן עלמות אהבוה (אלו הן האבות):

תרגום לעברית

אמר רבי יוחנן בן זכאי, באותה שעה הלך הקב"ה, ומשום ששומעים האבות, אברהם יצחק, שהקב"ה הולך אליו, תובעים מיצקב ללכת עמם ולהקדים לו שלום, והם עומדים עליו, ממה שכתוב וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו. שלשה אנשים [שעומדים] אלו האבות, אברהם יצחק ויעקב, שעומדים עליו וראו מעשים טובים [שעשה] שעושים. וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה, משום שראה שכינת הכבוד עמם. זהו שכתוב (שיר א) על כן עלמות אהבוה [אלו הן האבות].

טקסט הזוהר

דבר אחר וירא אליו יי באלוני ממרא. רבנן פתחי בהאי קרא בשעת פטירתו של אדם. דתניא אמר רבי יהודה בשעת פטירתו של אדם הוא יום הדין הגדול שהנשמה מתפרדת מן הגוף. ולא נפטר אדם מן העולם עד שרואה את השכינה הדא הוא דכתיב (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי. ובאין עם השכינה שלשה מלאכי השרת לקבל נשמתו של צדיק. הדא הוא דכתיב וירא אליו יי וגו'. כחום היום. זה יום הדין הבוער כתנור להפריד הנשמה מן הגוף.

דָּבָר אַחֵר וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאַלְנֵי מִמְרָא, רַבּוּתֵינוּ פִּתְחוּ בַּפִּסּוּק הַזֶּה בַּשְּׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל אָדָם. שְׁשָׁנֵינוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בַּשְּׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל אָדָם הוּא יוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל, שֶׁהַנֶּשְׁמָה מִתְפַּרֶּדֶת מִן הַגּוּף. וְלֹא נִפְטָר אָדָם מִן הָעוֹלָם עַד שֶׁרוּאָה אֶת הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת ל"ג) כִּי לֹא יֵרָאֵנִי הָאָדָם וְחִי. וּבָאִים עִם הַשְּׂכִינָה שְׁלֹשָׁה מַלְאָכֵי הַשָּׁרֵת לְקַבֵּל נִשְׁמָתוֹ שֶׁל צַדִּיק. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיֵּרָא אֵלָיו ה' וְגו'. כָּחַם הַיּוֹם - זֶה יוֹם הַדִּין הַבּוֹעֵר כִּתְנוּר לְהַפְרִיד אֶת הַנֶּשְׁמָה מִן הַגּוּף.

טקסט הזוהר

וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים. הַמְבַקְרִים מַעֲשָׂיו מֵה שָׁעָשָׂה, וְהוּא מוֹדֶה עֲלֵיהֶם בְּפִיו. וְכִיּוֹן שֶׁהַנֶּשְׁמָה רוּאָה כֹּה, יוֹצֵאת מִן הַגּוּף עַד פֶּתַח בֵּית הַבְּלִיעָה, וְעוֹמֶדֶת שָׁם עַד שְׁמִתּוּדָה כָּל מֵה שָׁעָשָׂה הַגּוּף עִמָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִזּוֹ נִשְׁמָת הַצַּדִּיק הִיא שְׁמִיחָה בְּמַעֲשֵׂיהָ וּשְׁמִיחָה עַל פְּקֻדוֹנָה. דִּתְאֵנָא אָמַר רַבִּי יִצְחָק נִשְׁמָתוֹ שֶׁל צַדִּיק מִתְאַוָּה אִימָתִי תֵצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא הֶבֶל, כְּדִי לְהִתְעַנֵּג בְּעוֹלָם הַבָּא.

תרגום לעברית

וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים, הַמְבַקְרִים מַעֲשָׂיו מֵה שָׁעָשָׂה, וְהוּא מוֹדֶה עֲלֵיהֶם בְּפִיו. וְכִיּוֹן שֶׁהַנֶּשְׁמָה רוּאָה כֹּה, יוֹצֵאת מִן הַגּוּף עַד פֶּתַח בֵּית הַבְּלִיעָה, וְעוֹמֶדֶת שָׁם עַד שְׁמִתּוּדָה כָּל מֵה שָׁעָשָׂה הַגּוּף עִמָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִזּוֹ נִשְׁמָת הַצַּדִּיק הִיא שְׁמִיחָה בְּמַעֲשֵׂיהָ וּשְׁמִיחָה עַל פְּקֻדוֹנָה. שְׁשָׁנֵינוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, נִשְׁמָתוֹ שֶׁל צַדִּיק מִתְאַוָּה אִימָתִי תֵצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא הֶבֶל כְּדִי לְהִתְעַנֵּג בְּעוֹלָם הַבָּא.

טקסט הזוהר

תָּנוּ רַבָּנָן כְּשִׁחְלָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל, הָהוּא יוֹמָא עֶרֶב שַׁבַּת הָהוּא, וְאוֹתִיב לִימִינִיהָ הוֹרְקָנוּס בְּרִיָּה, וְהָהוּא מַגְלִי לִיהָ עֲמִיקָתָא וּמִסְתְּרָתָא, וְהוּא לֹא הָהוּא מְקַבֵּל בְּדַעְתִּיהָ מַלְיָא, דְּחָשִׁיב כְּמִטְוֶרָה בְּדַעְתִּיהָ הָהוּא. כִּיּוֹן דְּחָמָא דְּדַעְתָּא דְּאֲבוּי מִתִּישְׁבָּא עֲלוּי, קַבִּיל

שְׁנוּ רַבּוּתֵינוּ, כְּשִׁחֲלָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל, אוֹתוֹ יוֹם עָרַב שַׁבַּת הָיָה, וְהוֹשִׁיב לִימֵינוּ אֶת הוֹרְקָנוּס בֶּנוֹ, וְהָיָה מְגֵלָה לוֹ עֲמָקוֹת וְנִסְתָּרוֹת, וְהוּא לֹא הָיָה מְקַבֵּל דְּבַר בְּדַעְתּוֹ שֶׁחֶשֶׁב שְׁמִטְרָף בְּדַעְתּוֹ הָיָה. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה שְׂדַעַת אָבִיו מִתִּישְׁבַּת עָלָיו, קִבֵּל מִמֶּנּוּ מָאָה שְׁמוֹנִים וְתִשְׁעַ סוּדוֹת עֲלִיוָנִים.

טקסט הזוהר

כַּד מָטָא לְאַבְנֵי שִׁישׁ דְּמִתְעַרְבִי בְּמִיָּא עֲלָאָה, בְּכָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וּפְסֵק לְמִימַר, אָמַר קוּם הָתָם בְּרִי. אָמַר לִיה אָבָא לָמָּה. אָמַר לִיה חֲזִינָא דְּאוּחִית חֲלָף מִן עֲלָמָא. אָמַר לִיה זִיל וְאִימָא לְאַמְרָה דְּתַסְתַּלֵּק תְּפִלָּאִי בְּאַתֵּר עֲלָאָה, וּבִתֵּר דְּאַסְתַּלֵּק מִן עֲלָמָא וְאִימָא הֵכָא לְמַחֲמִי לְהוֹן לָא תִּבְכִּי דְּאַנּוּן קְרִיבִין עֲלָאִין וְלֹא תִתְאַיֵּן וְדַעְתָּא דְּבַר נָשׁ לָא יָדַע בְּהוּ.

תרגום לעברית

כְּשֶׁהֲגִיעַ לְאַבְנֵי שִׁישׁ שֶׁמִּתְעַרְבִים בְּמִים הָעֲלִיוֹנִים, בְּכָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וּפְסֵק לוֹמַר. אָמַר, עֲמַד שָׁם בְּנִי. אָמַר לוֹ, אָבָא, לָמָּה? אָמַר לוֹ, אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַנִּי מִמַּהֲר לְחֲלָף מִן הָעוֹלָם. אָמַר לוֹ, לֵךְ וְאָמַר לְאַמְרָה שֶׁתַּעֲלֶה אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלִי לְמָקוֹם עֲלִיוֹן, וְאַחֵר שֶׁאַסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם, וְאָבָא לְכָאן כְּדִי לְרֹאוֹת אוֹתָם. לֹא תִּבְכּוּ, שֶׁהֵם קְרוֹבִים עֲלִיוָנִים וְלֹא תַחְתּוֹנִים, וְדַעַת בְּנֵי אָדָם לֹא מְשִׁיגָה אוֹתָם.

טקסט הזוהר

עַד דְּהוּוּ יְתִבִּי, עָאֵלוּ חֲכִימֵי דְרָא לְמַבְקַר לִיה, אוֹלִיט לְהוּ עַל דְּלֹא אָתוּ לְשִׁמְשָׁא לִיה דְּתַנִּינָן גְּדוֹלָה שְׁמוּשָׁה יוֹתֵר מִלְּמוּדָה. עַד דְּאַתָּא רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר לִיה עֲקִיבָא עֲקִיבָא לָמָּה לֹא אָתִית לְשִׁמְשָׁא לִי (דְּהָא אַתָּא עַתָּא לֹא צִרְפָּא). אָמַר לִיה רַבִּי לָא הָוָה לִי פְּנָאִי. אֲרַתַּח אָמַר אֶתְמַהָה עֲלָף אִי תַּמּוֹת מִיתַת עֲצָמָה. לְטִיִּיָּה דִּיהָא קָשָׁה מִכְּלָהוֹן מִיתַתִּיהָ.

עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, נִכְנְסוּ חֲכָמֵי הַדּוֹר לְבַקֵּר אוֹתָם, וְקָלַל אוֹתָם עַל שֶׁלֹּא בָּאוּ לְשִׁמֵּשׁ אוֹתוֹ, שֶׁשְּׁנֵינוּ, גְּדוֹלָה שְׁמוּשָׁה יוֹתֵר מִלְמוּדָהּ. עַד שֶׁבָּא רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר לוֹ, עֲקִיבָא, עֲקִיבָא, לָמָּה לֹא בָאתָ לְשִׁמֵּשׁ אוֹתִי [שהרי באה העת להצרף]? אָמַר לוֹ, רַבִּי, לֹא הָיָה לִי פָנָאי. רַתַּח וְאָמַר, אֲתָמָּה עָלֶיךָ אִם תָּמוּת מִיתַת עֲצָמְךָ. קָלַלְוּ שְׁמִיתָתוֹ תַּהֲיֶה קֶשֶׁה מִכָּלָם.

טקסט הזוהר

בְּכִי רַבִּי עֲקִיבָא וְאָמַר לִיה רַבִּי אוֹלִיף לִי אוֹרֵייתָא. אֶפְתַּח פּוּמִיָּה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּמַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה. אֵתָא אִשָּׁא וְאַסְחָר לְתַרְוִיָּהּ. אָמְרוּ חֲכִימָא שְׁמַע מִינָּה דְלִית אֲנִי חֲזִיין וְכֻדְאִין לָכֶּה, נִפְקוּ לְפִתְחָא דְבִרְא וְיִתִּיבוּ תַמָּן, הָוָה מַה דְּהָוָה וְאִזֵּל אִשָּׁא.

תרגום לעברית

בָּכָה רַבִּי עֲקִיבָא וְאָמַר לוֹ, רַבִּי, תִּלְמַד אוֹתִי תוֹרָה. פֶּתַח פִּיּו רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּמַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה. בָּאָה אִשׁ וְהִקִּיפָה אֶת שְׁנֵיהֶם. אָמְרוּ חֲכָמִים, נִשְׁמַע מִזֶּה שֶׁאֵין אָנוּ רְאוּיִים וְכֻדְאִים לָכֶּה. יָצְאוּ לְפִתַּח הַחִיצוֹן וְיָשְׁבוּ שָׁם. הָיָה מַה שֶׁהָיָה, וְהָאִשׁ הִלְכָה.

טקסט הזוהר

וְאוֹלִיף בְּבִהְרֵת עֲזָה תִּלְתַּת מָאָה הִלְכוֹת פְּסוּקוֹת, וְאוֹלִיף לִיה רִי"ו טַעְמִים דְּפְסוּקֵי דְשִׁיר הַשִּׁירִים. וְהָיוּ עֵינָיו דְּרַבִּי עֲקִיבָא נִחְתִּין מִיָּא. וְאִתְחַזַּר אִשָּׁא בְּקִדְמִיתָא. כִּד מָטָא לְהָאִי פְסוּקָא (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) סִמְכוּנֵי בְּאִשְׁשׁוֹת רִפְדוּנֵי בְּתַפּוּחִים כִּי חוֹלַת אֶהְבָּה אָנִי, לֹא יָכִיל לְמַסְבֵּל רַבִּי עֲקִיבָא וְאָרִים קָלִיָּה בְּכִכְיִיתָא וְגַעֲי וְלֹא הָוָה מְמַלֵּל מִדְּחִילוֹ דְשְׁכִינְתָּא דְהָוָה תַּמָּן.

וְלִמַּד בְּבִהְרֵת עֲזָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הֶלְכוֹת פְּסוּקוֹת, וְלִמַּד אוֹתוֹ מֵאֲתִים וְשִׁשָּׁה עָשָׂר טַעְמִים
 שֶׁל פְּסוּקֵי שִׁיר הַשִּׁירִים, וְהָיוּ עֵינֵי רַבִּי עֲקִיבָא זִוְלָגוֹת דְּמַעוֹת, וְחִזְרָה הָאֵשׁ כְּבִתְחִלָּה.
 כְּשֶׁהִגִּיעַ לְפֶסוּק (שִׁיר ב) סִמְכוֹנִי בְּאֲשִׁישׁוֹת רַפְדוֹנִי בְּתַפּוּחִים כִּי חוֹלֵת אֶהְבֶּה אֲנִי, לֹא
 יָכַל רַבִּי עֲקִיבָא לְסַבֵּל, וְהָרִים קוֹלוֹ בְּבִכְיָה. וְהָרִים קוֹלוֹ וְלֹא הָיָה מְדַבֵּר מִיִּרְאַת הַשְּׁכִינָה
 שֶׁהָיְתָה שָׁם.

טקסט הזהר

אוֹרֵי לִיָּה כָּל עֲמִיקָתָא וְרִזִּין עֲלָאִין דְּהָוָה בֵּיהּ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. וְאוֹמֵי לִיָּה אוֹמָאָה דְּלֹא
 לִישְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם חֵד פְּסוּק מִנִּיהּ כִּי הֵיכִי דְּלֹא לִיְחָרִיב עֲלֵמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינִיהּ.
 וְלֹא בָּעִי קַמִּיהּ דִּישְׁתַּמֵּשׁוֹן בֵּיהּ (דָּף צט ע"א) בְּרִייתִי מִסְּגִיאוֹת קְדוּשָׁתָא דְּאִית בֵּיהּ.
 לְבִתֵּר נָפִיק רַבִּי עֲקִיבָא וְגָעִי וְנִבְעִין עֵינָיו מֵיָא, וְהָוָה אָמַר, וּוֵי רַבִּי, וּוֵי רַבִּי, דְּאֲשַׁתָּאֵר
 עֲלֵמָא יְתוֹם מִנֶּה. עָאֵלוּ כָּל שְׂאֵר חַפְימָיָא גְּבִיָּה וְשָׂאֵלוּ לִיָּה וְאֲתִיב לְהוֹן.

תרגום לעברית

הוֹרָה לוֹ כָּל עֲמֻקּוֹת וְסוּדוֹת עֲלִיוָנִים שֶׁהָיוּ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, וְהִשְׁבִּיעוּ שְׁבוּעָה שְׁלֹא
 יִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם פְּסוּק מִמֶּנּוּ, כְּדֵי שֶׁחֲקֹב'ה לֹא יִחָרִיב אֶת הָעוֹלָם בְּגָלְלוֹ, וְלֹא רוֹצֵה לְפָנָיו
 שֶׁהַבְּרִיּוֹת יִשְׁתַּמְּשׁוּ בוֹ מִרַב הַקְּדָשָׁה שֶׁיֵּשׁ בוֹ. אַחֵר יָצָא רַבִּי עֲקִיבָא וּבָכָה, וְנִבְעוּ עֵינָיו
 מִיָּם, וְהָיָה אוֹמֵר, וֵי רַבִּי! וֵי רַבִּי! שֶׁהָעוֹלָם נִשְׂאֵר יְתוֹם מִמֶּה. נִכְנָסוּ אֵלָיו כָּל שְׂאֵר
 הַחֲכָמִים, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ, וְהִשִּׁיב לָהֶם.

טקסט הזהר

הָוָה דְּחִיק לִיָּה (שַׁעֲתָא) לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אֲפִיק תְּרֵי דְרוּעוּי וְשׁוֹינֹן עַל לְבִיָּה. פִּתַּח וְאָמַר,
 אֵי עֲלֵמָא עֲלֵמָא עֲלָאָה, חֲזֵרְתָּ לְאֵעֲלָא וְלֹאֲגִנָּזָא מִן תַּתָּאָה כָּל נְהִירוֹ וּבּוֹצִינָא. וּוֵי לְכוּן
 תְּרֵי דְרַעֵי וּוֵי לְכוּן תְּרֵי תוֹרוֹת דִּישְׁתַּכְּחוֹן יוֹמָא דִּין מִן עֲלֵמָא. דָּאֵמַר רַבִּי יִצְחָק כָּל יוֹמוֹי
 דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הָוָה נְהִירָא שְׁמַעְתָּא מִפּוּמִיָּה כִּיּוֹמָא דְּאֲתִיְהִיבֵת בְּטוֹרָא דְּסִינֵי.

הִיָּתָה דְּחֻקָּהּ לוֹ [השעה] לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. הוֹצִיא שְׁתֵּי זְרוּעוֹתָיו וְשָׁם אוֹתָם עַל לְבוֹ. פָּתַח וְאָמַר, אוֹי הָעוֹלָם, הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן חוֹזֵר לְהִתְכַּנֵּס וּלְהִגָּנוּ מִן הַתַּחֲתוֹן כָּל אוֹר וּמָאוֹר. אוֹי לָכֶם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, אוֹי לָכֶם שְׁתֵּי תוֹרוֹת שֶׁיִּהְיוּ נִשְׁכָּחִים הַיּוֹם הַזֶּה מִן הָעוֹלָם. שָׁאֹמֵר רַבִּי יִצְחָק, כָּל יְמֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיָּתָה הַשְּׁמוּעָה מְאִירָה מִפִּי כִּיּוֹם שֶׁנִּתְּנָה בְּהַר סִינִי.

טקסט הזוהר

אָמַר אוֹרֵייתָא (סברית גמרא) גְּמָרִית וְחֻכְמָתָא סְבָרִית וְשְׁמוּשָׁא עֲבָדִית. דָּאֵלוּ יְהוֹן כָּל בְּנֵי אִינְשָׁא דְּעָלְמָא סוֹפְרִים לָא יְכָלִין לְמַכְתֵּב וְלֹא חֲסָרִי תַלְמִידֵי מַחְכְּמָתִי אֱלָא כְּכוּחָלָא בְּעִינָא וְאֵנָא מְרַבּוּתִי אֱלָא כְּמֵאנָא דְּשְׁתֵּי בִימָא. וְלֹא הָוָה, אֱלָא לְמִיתָן טִיבוּתָא לְרַבּוּהִי יִתִּיר מִנִּיהּ.

תרגום לעברית

אָמַר, תּוֹרָה [למדתי וגמרא] הִבְנֵיתִי וְחֻכְמָה לְמַדְתִּי וְשְׁמוּשׁ עֲשִׂיתִי, שְׁאֵלוּ יִהְיוּ כָּל בְּנֵי אָנוּשׁ שֶׁל הָעוֹלָם סוֹפְרִים, לֹא יוֹכְלוּ לְכַתֵּב, וְלֹא חֲסָרוּ תַלְמִידֵי מַחְכְּמָתִי אֱלָא כְּמַכְחוּל בְּעִינִי, וְאֵנִי מְרַבּוּתִי אֱלָא כְּמִי שֶׁשּׁוֹתֶה בֵּינִי. וְלֹא הָיָה אֱלָא לְהַחֲזִיק טוֹכָה לְרַבּוּתִי יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.

טקסט הזוהר

וְהוּוּ שְׁאֵלִין מִנִּיהּ בְּהֵוָה סַנְדְּלָא דִּיבּוּם עַד דְּנַפְק נְשִׁמְתִּיהּ וְאָמַר טָהוֹר. וְלֹא הָוָה תַּמָּן רַבִּי עֲקִיבָא. כִּד נָפַק שְׁבִתָּא אֲשֶׁכְּחִיהּ רַבִּי עֲקִיבָא דְּמִית, בְּזַע מְאִנִּיהּ וּגְרִיר כָּל בְּשָׂרִיהּ וְדָמָא נָחִית וְנָגִיד עַל דִּיוֹקְנִיהּ. הָוָה צוּחַ וּבְכִי, נָפַק לְבָרָא וְאָמַר, שְׁמִיָּא שְׁמִיָּא, אָמְרוּ וּלְסִיָּהֲרָא לְשִׁמְשָׁא דְּנִהֲרֻתָא דְּהָת נִהִיר יִתִּיר מִנְהוֹן הָא אֶתְחַשְׁדָּה.

והיו שואלים ממנו באותו סנדל של יבום, עד שיעצא נשמתו ואמר טהור. ולא היה שם רבי עקיבא. כשיצא השבת, מצא אותו רבי עקיבא שמת. קרע בגדו ושרט כל בשרו, ודם ירד ונמשך על זקנו. היה צונח ובוכה. יצא החוצה ואמר: שמים שמים, אמרו לשמש וללבנה, שהאור שהיה מאיר יותר מהם הרי נחשך.

טקסט הזוהר

(דף צט ע"ב) אמר רבי יהודה בשעה שנשמת הצדיק רוצה לצאת שמחה והצדיק בטוח במיתתו כדי לקבל שכרו, הדא הוא דכתיב, וירא וירץ לקראתם. בשמחה, לקבל פניהם. מאי זה מקום, מפתח האהל כדקא אמרן. וישתחו ארצה לגבי שכניה.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, בשעה שנשמת הצדיק רוצה לצאת - שמחה, והצדיק בטוח במיתתו כדי לקבל שכרו. זהו שכתוב וירא וירץ לקראתם, בשמחה לקבל פניהם. מאיזה מקום? מפתח האהל, כמו שאמרנו. וישתחו ארצה - אל השכניה.

טקסט הזוהר

רבי יוחנן פתח ואמר, (שיר השירים ב) עד שיפוח היום ונסו הצללים סוב דמה לה דודי לצבי או לעופר האילים. עד שיפוח היום וגו'. זו אזהרה לאדם בעודו בעולם הזה שהוא כהרף עין. תא חזי, מה כתיב, (קהלת ו) ואלו חיה אלה שנים פעמים וגו'. ביום המיתה כל מה שהיה נחשב כיום אחד אצלו.

תרגום לעברית

רבי יוחנן פתח ואמר, (שיר ב) עד שיפוח היום ונסו הצללים סב דמה לה דודי לצבי או לעופר האילים. עד שיפוח היום וגו' - זו אזהרה לאדם בעודו בעולם הזה שהוא כהרף עין. בא ראה מה כתוב, (קהלת ו) ואלו חיה אלה שנים פעמים וגו'. ביום המיתה, כל מה שהיה, נחשב כיום אחד אצלו.

אמר רבי שמעון נשמתו של אדם מתרה בו ואומרת עד שיפוח היום (ונסו הצללים) וידמה בעיניו כהרף עין בעודה בעולם הזה. ונסו הצללים הדא הוא דכתיב, (איוב ח) כי צל ימינו עלי ארץ. בבקשה ממך סוב דמה לה דודי לצבי וגו'.

תרגום לעברית

אמר רבי שמעון, נשמתו של אדם מתרה בו ואומרת עד שיפוח היום [ונסו הצללים], וידמה בעיניו כהרף עין בעודה בעולם הזה. ונסו הצללים, זהו שכתוב (איוב ח) כי צל ימינו עלי ארץ. בבקשה ממך, סב דמה לה דודי לצבי וגו'.

טקסט הזוהר

דבר אחר עד שיפוח היום וגו'. אמר רבי שמעון בן פזי, זו אזהרה לאדם בעודו בעולם הזה שהוא כהרף עין. מה הצבי קל ברגליו אף אתה היה קל כצבי או כעופר האילים לעשות רצון בוראך כדי שתנחל העולם הפא שהוא הרי בשמים הנקרא הר יי, הר התענוג הקר הטוב (עד כאן המדרש הנעלם).

תרגום לעברית

דבר אחר עד שיפוח היום וגו' - אמר רבי שמעון בן פזי, זו אזהרה לאדם בעודו בעולם הזה שהוא כהרף עין: מה הצבי קל ברגליו - אף אתה היה קל כצבי או כעופר האילים לעשות רצון בוראך כדי שתנחל העולם הפא, שהוא הרי בשמים, הנקרא הר ה', הר התענוג, הקר הטוב. ע"כ מדרש הנעלם.

ממשלת המלך נראית בשלשה גוונים, גון אחד - מראה שגראה לעין מרחוק, ואין העין יכולה לעמד בברור שרואה, משום שהוא מרחוק, עד שנוטלת העין מראה קטן בקמוץ שלה, ועל זה כתוב (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי. גון שני - מראה של העין הזאת [נ"א: של אחד] בסתר שלה, שאין הגון הזה נראה לעין, רק בסתר קטן, שתופס ולא

עומד בברור, סותם העין ופותח מעט ולוקח אותו המראה. והגון הזה [נ'א: הגון וזה] צריך לפתרון לעמד על מה שלוקחת העין, ועל זה כתוב (שם א) מה אתה ראה. הגון השלישי הוא זהר האספקלריה המאירה שלא נראה בו כלל, חוץ מגלגול העין כאשר הוא סתום בסתימות ומגלגלים לו בגלגול ונראה בגלגול הזה אספקלריה המאירה. ולא יכול לעמד באותו הגון, רק שרואה זהר מאיר בסתר העין, ועל זה כתוב (יחזקאל לו) היתה עלי יד ה', (שם לג) [ויד ה' היתה עלי] ויד ה' עלי חזקה. וכך מפרשים מנביאי האמת, פרט למשה הנאמן העליון שזכה להסתכל למעלה במה שלא נראה כלל. עליו כתוב (במדבר יב) לא כן עבדי משה וגו'. וירא אליו, נראתה ונתגלתה לי השכינה תוך אותן דרגות שהתחברו בצדו, מיכאל'ל לצד ימין, גבריאל'ל לצד שמאל, רפאל'ל לפנים, אוריאל'ל לאחור, ועל זה נגלתה עליו השכינה באלונים [נ'א: צלמים] הללו של העולם, כדי להראות לפניהם ברית [ד'א רשם ראשון] הקדש שהיתה בכל העולם בסוד האמונה. והוא ישב פתח האהל. מה זה פתח האהל? זה המקום שנקרא ברית, סוד האמונה. כחם היום, זה הסוד שנדבק בו אברהם, החזק של צד הימין, הדרגה שלו. פתח האהל - סוד השער של צדק פתח האמונה, שאז נכנס בו אברהם באותו הרשם הקדוש. כחם היום - זהו צדיק, הדרגה של חבור אחד שנכנס בו מי שנמול ונרשם בו הרשם הקדוש, שהרי נתבטל מן הערלה ונכנס בקיום של שתי הדרגות הללו שהן סוד האמונה. והנה שלשה אנשים וגו' - אלו שלשה אנשים שלוחים שמתלבשים באויר, ויורדים לעולם הזה [ונראים] במראה של בן אדם, והשלשה הם כמו שלמעלה, משום שהקשת לא נראית אלא בשלשה גונים - לבן, אדם וירק, וכך הוא בודאי. ושלשת האנשים הללו שלשה גונים. גון לבן, גון אדם, גון ירק (רחמים). הגון הלבן זה מיכאל'ל, שהוא צד הימין. הגון האדם זה גבריאל'ל, הצד של השמאל. הגון הירק זה רפאל'ל. ואלו הם שלשת גוני הקשת, שאין הקשת נראית אלא עמהם. ומשום כך וירא אליו, גלוי שכינה בשלשת הגונים הללו. ואת כלם הצטרכו. אחד

לרפא את המילה, וזהו רפאל, בעל הרפואות. ואחד לבשר את שרה על הבן, וזהו מיכאל, משום שהוא התמנה לימין, וכל הטובות והברכות שבידו נמסרו מצד הימין. ואחד להפך את סדום, וזהו גבריאל שהוא לשמאל, והוא ממנה על כל הדינים של העולם מצד (הדין) השמאל לדון ולעשות על ידי מלאך המות, שהוא בעל ההרג של בית המלך. וכלם עשו שליחותם, וכל אחד ואחד כראוי לו. והמלאך גבריאל בשליחות לנשמה הקדושה, ומלאך המות בשליחותו לנפש של היצר הרע. ועם כל זה הנשמה הקדושה לא יוצאת עד שרואה שכינה. כשראה אותם מחברים כאחד, אז ראה שכינה [כמו זה] בגוניה והשתחוה, שכתוב (בראשית לג) וישתחו ארצה, כמו אצל יעקב שנאמר (שם מז) וישתחו ישראל על ראש המטה, לשכינה. ולגבי השכינה אמר בשם אדנ"י, ולגבי הצדיק אדו"ן, שהרי אז נקרא אדון כל הארץ כשמוארת מצדיק ומוארת בגוניה, שהרי משום [זהו כזה אז] זה נשלם למעלה. מכאן שמראה שלמטה מושך המשכה למעלה, שהרי הגונים הללו מושכים המשכה למעלה מאותם מקורות עליונים. אדנ"י מושך למעלה בשלש הגונים הללו שמתלבש בהם, ובהם נוטלת כל מה שנוטלת למעלה. ומשום שהם חבור שלה ותומכים שלה בכל, נאמר שם אדנ"י, שהרי שם זה התגלה לו כלול בסודות עליונים, התגלה לו בגלוי מה שלא היה מקדם לכן כשלא היה מהול. ועד שנמול, לא רצה הקב"ה להוציא ממנו קדוש. כיון שנמול, מיד יצא ממנו הזרע הקדוש. ולכן התגלתה עליו שכינה באותן דרגות קדושות. (דניאל יב) והמשפלים זיהרו כזהר הרקיע. זה"ר זוהר שזוהרים בדלקות של זהר. זה"ר שמאיר שמדליק ונוצץ לכמה צדדים. זה"ר עולה ויורד. זה"ר נוצץ לכל עבר. זה"ר שופע ויוצא. זה"ר שלא פוסק לעולמים. זה"ר שעושה תולדות. זה"ר טמיר וגנוז, התנוצצות של כל הניצוצים וכל הדרגות בו. יוצא וטמיר. נסתר וגלוי. נראה ולא נראה. [זה"ר] ספר זה מעין הבאר, יוצא ביום, נסתר בלילה, משתעשע בחצות הלילה בתולדות שהוציא. זה"ר שזוהר ומאיר לכל, הכלל של התורה, וזהו

שְׁנֵרָאָה, וְכָל הַגְּנוּנִים נִסְתָּרִים בּוֹ וְנִקְרָא בְּשֵׁם שֶׁל אֲדֹנָיִי. שְׁלֹשָׁה גְנוּנִים נִרְאִים לְמַטָּה מֵאֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הַגְּנוּנִים שְׁלֹמֶעֱלָה. מֵאֵלּוּ הָעֲלִיּוֹנִים הַכֹּל נִמְשָׁךְ [לִגְבֵי זֶהָר] [אוֹתָם הָעֲלִיּוֹנִים, זֶהָר] שֶׁלֹא נִרְאָה, וְנוֹצֵץ בְּשָׁנִים עֶשֶׂר נִצְנוּצִים וְזִהְרִים שְׁנוּצִצִים מִמֶּנּוּ. שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר הֵם בְּסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ וְגו', הַסּוּד שֶׁל אֵין סוּף נִקְרָא יְהוּ"ה. כֹּאֲשֶׁר מִתְחַבֵּר זֶהָר תַּחְתּוֹן אֲדֹנָיִי בְּזֶהָר עֲלִיּוֹן יְהוּ"ה, נַעֲשֶׂה שֵׁם נִסְתָּר שֶׁבּוֹ יוֹדְעִים נִבְיְאֵי הָאֱמֶת וּמִסְתַּכְּלִים לְתוֹךְ הַהָר הָעֲלִיּוֹן, וְזֶה יִצְהָרְנָהּ, מִרְאֹת טְמִירִים [חַיּוֹת טְמִירוֹת], שְׁכָתוֹב (יִחְזָקָאֵל א) כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. מִשָּׁנָה, עֲלִיּוֹנִים גְּבוּהִים טוֹבִים שֶׁל הֵימִין, תִּשְׁעַ נִקְדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה יוֹצְאוֹת וְנִחְלָקִים בְּאוֹתִיּוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת בָּהֶם נּוֹסְעוֹת, [מִטְלָטִלִים] מִסְּעוֹתָיו דְּקִיקִים בְּסוּדוֹת. [הֵיכָל] חוֹלְקִים, אֵלּוּ תִשְׁעַת הַשְּׁלִיטִים עַל הָאוֹתִיּוֹת, הָאוֹתִיּוֹת הַתִּפְשָׁטוּ מֵהֶם. נִשְׁאַרוּ נִקְוִדִים לְהַכְנִיסָם לָהֶם. לֹא נּוֹסְעִים רַק כְּשֹׁאֵלָה יוֹצְאִים. הֵם בְּסוּד שֶׁל אֵין סוּף. כָּל הָאוֹתִיּוֹת [נּוֹסְעוֹת] מִסְּעוֹת בְּסוּד שֶׁל אֵין סוּף. כְּמוֹ שֶׁהֵם נוֹשְׂאִים אוֹתָם, כֹּךְ הֵם נּוֹסְעִים. אֵלּוּ הַנִּסְתָּרִים אוֹתִיּוֹת גְּלוּיּוֹת וְלֹא גְלוּיּוֹת. אֵלּוּ טְמִירִים עַל מֶה שִׁשּׁוּרוֹת הָאוֹתִיּוֹת. תִּשְׁעָה שְׁמוֹת חֲקוּקוֹת עִם עֲשָׂרָה, וְהִרְאִשׁוֹן אֶהְיָה. [יְהוּדָה ה' א] אֶהְיָה אֲשֶׁר אֶהְיָה, יְהוּ"ה, א' ל, אֱלֹהֵי"ם, יְהוּ"ה, צְבָאוֹת, אֲדוֹנָי, שְׁד'י. [וּמֵהֶשֶׁם הַזֶּה יוֹדָה ה' וְא' וְה' א' מִתְפַּשֵּׁט כ' בְּאוֹתִיּוֹת, וְסוּד הַשֵּׁם מִנְצַפ'ךְ הָרִי כ' זְאוֹתִיּוֹת, וְזֶהוּ סוּד יְהוּ"ה אֱלֹהֵינָּה יְהוּ"ה אֶחָד, יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה הָרִי י' דְּאוֹתִיּוֹת, אֶחָד סוּד י' גְּאוֹתִיּוֹת, וּמֵהֶם יִתְפַּשֵּׁט רַמ' ח אֲבָרִים, שֵׁם בֵּן מ' ב וְשֵׁם בֵּן ע' ב מִנְצַפ'ךְ חֲמֵשֶׁה גְבוּרוֹת, וּמִמֶּנּוּ יִתְפַּשֵּׁט הַסּוּד שֶׁל חֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִינָה, וּמֵהֶם יִתְפַּשֵּׁט ע' ב, הָרִי רַמ' ח אֲבָרִים עִם יי' אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת]. אֵלּוּ הֵם עֲשָׂרָה שְׁמוֹת חֲקוּקִים בְּצִדֵיהֶם, וְכָל הַשְּׁמוֹת הִלְלוּ נִחְקְקוּ מֵאֲתֵימ אֲרֻבָּעִים וְשְׁמוֹנָה אֲבָרִים וְנִכְנָסִים בְּאֵרוֹן הַבְּרִית הָאֶחָד, וּמִיָּהוּ? הַשֵּׁם שְׁנִקְרָא אֲדֹנָיִי. וְזֶה [ד' א סוּד] הַתְּגִלָּה עֲכָשׁוּ לְאַבְרָהָם. [נ' א: יְהוּ"ה צְבָאוֹת, וְנ' א' א' ל אֲדֹנָיִי]. מִיכָאֵל שֵׁם הֵימִין שְׁאוּחָז וּמִשְׁמֵשׁ אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה יוֹתֵר מֵאוֹתָם הָאֲחֵרִים. בְּכָל מְקוֹם שֶׁסּוּד הַשֵּׁם הַזֶּה שֵׁם - מִיכָאֵל שֵׁם. אִם

הסתלק מיכאל הזה - מסתלק אלהים עם שדי. בהתחלה שלשה אנשים, והתגלמו בציור של אור וקיו אוכלים, אוכלים ודאי, שהאש שלהם אוכלת ומכלה הכל ועושים נחת רוח לאברהם. הם אש ודאי, ואותה האש מתפסה בציור של אור ולא נראית. ואותו מאכל אש לוקטת ואוכלת אותו, ואברהם מקבל נחת רוח מזה. כיון שהסתלקה השכינה מה כתוב? ויעל אלהים מעל אברהם. מיד מסתלק עמו מיכאל, שכתוב ויבאו שני המלאכים סדמה וגו'. שלשה כתוב בהתחלה, ועכשו שנים. אלא מיכאל שהוא ימין הסתלק עם השכינה. המלאך שנראה למנוח ירד והתגלם [לו] באור ונראה לו, וזהו אוריאל. מה שלא ירד עם אלו לאברהם - ירד כאן לבדו לבשר למנוח שבא מדן. ומשום שלא חשב כמו אברהם, לא כתוב שאכל, שהרי כתוב (שופטים יג) אם תעצרני לא אכל בלחמך. וכתוב, ויהי בעלות הלהב מעל המזבח, ויעל מלאך ה' בלהב המזבח וגו'. וכאן ויעל אלהים מעל אברהם. משום שבו הסתלק מיכאל, ונשארו רפאל וגבריאל. ועליהם כתוב שני המלאכים סדמה. בערב - בשעה שהדין תלוי על העולם. אחר כך הסתלק אחד, ונמצא שגבריאל לבדו. בזכות אברהם נצל לוט, והוא אף כך זכה בהם, ועל זה באו אליו. (ע"כ ס"ת).

טקסט הזוהר

חסר כאן סתרי תורה

רבי אבא פתח ואמר, (תהלים כד) מי יעלה בהר יי ומי יקום במקום קדשו. תא חזי, כל בני עלמא לא חמאן על מה קיימי בעלמא, ויומין אזלין וסלקין וקיימי קמי קודשא בריה הוא, כל אנון יומין דבני נשא קיימי בהו בהאי עלמא, דהא כלהו אתבריאו וכלהו קיימי לעילא, ומנלן דאתבריאו, דכתיב, (תהלים קלט) ימים יוצרו.

רַבִּי אַבָּא פָּתַח וְאָמַר, (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וְיִי יָקוּם בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ. בֹּא רֹאֵה, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא רוֹאִים עַל מָה עוֹמְדִים בְּעוֹלָם, וְהַיְמִים הוֹלְכִים וְעוֹלָיִם וְעוֹמְדִים לִפְנֵי הַקֶּבֶץ' הַכָּל אוֹתָם יָמִים שְׂפָנֵי אָדָם עוֹמְדִים בָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהָרִי כָּלֵם גִּבְרָאוֹ וְכָלֵם עוֹמְדִים לְמַעַלָּה. וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁנִּבְרָאוּ? שֶׁכְּתוּב (שם קלט) יָמִים יִצְרוּ.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (צ"ט ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

וְכַד מִטָּאן יוֹמִין לְאַסְתִּלְקָא מֵהָאֵי עֲלָמָא. כְּלָהוּ קְרִיבִין קָמִי מַלְכָּא עֲלָאָה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (מלכים א ב) וַיִּקְרְבוּ יָמֵי דָּוִד לָמוּת. (בראשית מז) וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוּת. בְּגִין דְּכַד בַּר נָשׁ אִיהוּ בְּהָאֵי עֲלָמָא לֹא אֲשַׁגַּח וְלֹא אֲסַתְּכַל עַל מָה קָאִים, אֲלָא כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא חָשִׁיב כְּאֵלוֹ הוּא אָזִיל בְּרִיקְנִיָּא, דְּהָא כַּד נִשְׁמַתָּא נִפְקַת מֵהָאֵי עֲלָמָא לֹא יוֹדַעַת לֵאן אֲרַחָא סְלָקִין לָהּ. דְּהָא אֲוִרְחָא לְסִלְקָא לְעִילָא לְאַתֵּר דְּנִהִירוֹ דְּנִשְׁמַתִּין עֲלָאִין נִהֲרִין, לֹא

תרגום לעברית

וּכְשֶׁמִּגִּיעִים הַיָּמִים לְהַעֲלוֹת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּלֵם קְרִבִּים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (מלכים א ב) וַיִּקְרְבוּ יָמֵי דָּוִד לָמוּת. וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוּת. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֲשֶׁר בֶּן אָדָם הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵינּוּ מִשְׁגִּיחַ וְלֹא מִתְבּוֹנֵן עַל מָה הוּא עוֹמֵד, אֲלָא כָּל יוֹם וְיוֹם חוֹשֵׁב כְּאֵלוֹ הוּא הוֹלֵךְ בְּרִיקְנוֹת, שֶׁהָרִי כְּשֶׁהִנְשָׁמָה יוֹצֵאת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, לֹא יוֹדַעַת לְאִיזוֹ דֶּרֶךְ מַעֲלִים אוֹתָהּ. שֶׁהָרִי הַדֶּרֶךְ לְמַעַלָּה לְמָקוֹם שָׂאוֹר הַנִּשְׁמוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת מְאִירוֹת, לֹא נִתֵּן לְכָל הַנִּשְׁמוֹת, שֶׁהָרִי כְּמוֹ שֶׁהוּא מְמַשִּׁיף עָלָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּךָּ נִמְשָׁף לְאַחַר שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

